

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 45. ANUL XV.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partii ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 416 Iuniu 1867.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

pe semestrulu alu doilea (Iuliu — Decembre) alu anului 1867. — Pretiulu abonamentulu pe 1/2 anu e: Pentru Sabiu 3 f. 50 xr., Pentru Transilvania si Monarchia austriaca 4 fl., Pentru Principatele rom. unite si strainatate 6 f.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardia cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a ni se tramite francate — adresandu-le deadreptulu la

Editor'a „Tel. Rom.“ in Sabiu.

Incoronarea.

Sabiu, 3 Iuniu.

Majestatile Loru au parasitu inca de Mercuri locul care a fostu martoru la o festivitatie epocala.

Evenementulu celu mai insemnatu s'a petrecutu in zilele din urma in Bud'a-Pest'a. Dupa puterile nostre amu impartasitu si noi in unu micu estrasu cele intemperate in diu'a incoronarei si in altulu mai publicamu din cele ce s'a mai urmatu. Tote dituarele cate le luamu a mana se unescu in a spune, ca splendorea festivitatiei fu impunatore. Insi raportatorii foiloru franceze, englese s. a. au esutu din obicinuit'a loru flegma admirandu ceea-ce s'a potutu infatisia privirei loru. Debatte in entusiasmulu raportatoriului ei nu intrelasa a aminti de acea impregiurare de bonu anguru, de dice, ca in momentulu candu Regele incinsu cu spad'a Regelui Stefanu, investitu cu paliulu acestuia, purtandu vechi'a corona regesca pre capu, s'a urcatu pre tribun'a de juramentu, noorul ce umbrea pana aci tota processiunea s'a datu in laturi si a datu radieloru sorelui cursu liberu, pentru ca sa fia si mai frumoasa splendorea momentulu.

Actulu s'a seversitu. Magiarii nu voru mai pute dice de aci incolo, ca dupa lege ei rege inca nu au, pentruca nu e incoronatu. Va se dica, diferenti'a ce a esistatu a disparutu si acum are sa vina la rendulu seu implinirea celoru de multu aseptate si dorite din partea tuturoru poporeloru monarchiei, pacea interna si cu acest'a prosperarea materiala si spirituala. Fara de acest'a inca vre-o cati-va ani si suntemu nu numai adusi, dara si impinsi spre prapastia.

Esemples cele grandiose de gratia facute in zilele din urma de Regele incoronatu, ne face sa speramu, ca tempulu a sositu unde multamirea sa devina o proprietate comuna. Monarculu a radicatu si umbr'a cea din urma ce aru mai fi pututu supera pre magiari. Noi nu putemu sa invidiamu pre cei agratiati, mila ce li s'a facutu nu pote sa ne supere, caci fatie cu cele intemperate in tempii cei tristi, dreptulu acelu moralu de a nu fi culpasiu, l'a dobenditu prin amnestia. Noi sa ne bucuramu ca ceea-ce eramu noi in privinti'a acest'a pre calea credintiei, agratiatii au devenitu pre calea gratiei si cu totii suntemu ierasi asemenea.

Dee ceriulu ca si unii si altii sa ne putemu bucura de unu venitoriu fericitu!

Foi'a oficiala din Bud'a-Pest'a aduce unu decretu regescu datatu din Bud'a 9 Iuniu a. c. subsemnatu de Maj. S. si contrasemnatu de ministrulu de langa persona prea inalta a Maj. Sele, conte G. F. e t e t i c s, intre alte, despre decoratiunea Escel. Sele, Metropolitulu Romaniloru gr. or. din Transilvania

si Ungari'a, Andreiu bar. de S i a g u n 'a, cu Crucea cea mare a Ordinului Leopoldinu, dupa cum se dice acolo din ocaziunea incoronarei.

Desnationalisarea.

In aceste zile pline de atate evenimente mari, pline de schimbări si prefaceri, candu fasele istorice desvolta in ani, ceea-ce de altadata desvolta in seculi; nu e mirare candu o natiune seu alt'a se ingrigesce pana la temere, de esistinti'a sea. Asia e si cu natiunea nostra. Ursit'a ei a fostu aspra, a trebuitu sa o treca prin multe si mari necasuri, a fostu de multe ori amenintata cu perire totala si acum, dupa ce s'a strecuratu prin tote necasurile, ore sa nu aiba ea dreptu de a fi cu ingrigire de esistinti'a sea, ca sa nu o pericliteze dupa ce o a scapatu din atatea necasuri? Omulu patitu e mai in graba inclinat la temeri si patirile natiunii romane suntu legiune.

Insa trebuie sa ne aducemu aminte si de aceea, ca in zilele nostre, ori si cum, sorele libertatiei poporeloru se revarsa preste omenime, vedemu popore invindu, cari au zacutu seculi intregi incatenate si la caldur'a acestui principiu si fatia cu nationalitatile, speranti'a numai atunci o pote perde cine-va, candu va simti slabindu puterile sele interne. Sub radiile libertatiei, ce se estindu in Europa de vre-o cati-va ani incoace, impilarile din afara voru fi numai efemere si posibile voru fi numai atunci, candu slabitiunea unui poporu insasi va atrage greutatea veciului seu asupra-si, ca acea sa-lu acopere si sa-l coplesiesca.

De aceea dara deca in trecutulu poporele se sile a se inadusi si sterpi cu fortia bruta unele pre altele, de aci incolo ni se pare ca le vomu vede, intrecendu-se unele cu altee, si se intielege, ca acele cere remanu inapoi, u largitu terenulu pentru cele ce mergu inainte, in care terenu cele remase inapoi nu voru mai ave loc!

Dupa premiterea acestor'a sa ne intorcemu sa vedemu de ce natura au fostu trecutulu fatia cu noi? Incatu acel'a au fostu amenintatoriu pentru noi! Respunsulu la tote aceste ni-lu va da presentulu.

La 1848 se incheia unu periodu lungu politicu, a carui fire sub forme diferite se duc pana in negur'a sutei a 9-a dupa Chr. Capetulu acestui periodu lungu vrea sa termine acolo, ca membrii disoluti ai natiunii romane intre Tis'a si Carpati (din monarchia austriaca) sa-i absorba in nationalitatea magiara. Ocaziunea, multamita putnei contielegeri a romaniloru, l'era jucata de sorte in manile magiariiloru. Insa tempulu celu mai propice pentru unu asemenea casigu de o parte, si de o asemenea perdere de alta parte, s'au trecut din partea magiarismului seu in venarea altoru interese, seu in intrebuintiarea mijceloru puterei, cari deca nu au pututu produce alti ce-va, dara de siguru ura ereditaria a produsu contr'a elementulu apasatoriu. In deceniile din urma a ceea de pre la 1830 pana la 1848 s'a desteptatu intre densii unii barbati, cari inceputa a vedea cu ochi limpedi, in locu de castigu pericululu in care se afla si cari vedeau, ca agitatiunile seculare au remasu sterpe de fruptele cele mai de lipsa ale magiarismului. Szecseny, Veselenyi s. a. faceau propuneri in dieta, prin cari sa se castige poporulu romanu pentru magiarismu, insa romanii, cari de pre la 1648 reincepusera a gusta, celu putnu in biserica bunatatile desceptarei in elementulu seu propriu, nu mai puteau fi castigati pentru unu elementu strainu si incarcatu de incercarile cele mai posomorite de unu trecutulu indelungatu. Kossuth, unu apostolu infocat si neintieptu alu magiarismului, ignora pre profetulu magiaru (Szecseny) si crediu ca cu fortia

sa efeptuiesca in diece ani ceea ce nu a efeptu diece seculi. Sa incidemu aci, ca prevederea lui Szecseny a fostu prea tardia si pentru aceea, pentruca ideile ce domnescu astadi in Europ'a, dupa erumperea cea vulcanica in Franci'a la 1789 colcaieau in Itali'a, in Greci'a, Romani'a, Serbi'a etc. si chiaru dincolo de oceanu in Americ'a meridionala si nu treau mereu cunoscinti'a de sine a poporeloru. Pre langa acest'a puterea vaporului incepuse a iuti cursulu roteloru, nu numai dela masinele la cari se intrebuintia, dara si la ale desvoltarei poporeloru. Cu acest'a orizonulu vederei si cunoscintiei se marea totu mai tare si poporele luminandu-se incepura a cunoasca marimile ce-i incungiuara dimpreuna cu puterile loru. Pre langa tote aceste romanii, abstragendu dela nobil'a loru origine ce s'a straduitu a si-o pastra prin tote fasele, a inceputu a cunoasca disproportionea sacrificiului celui mare ce l'aru aduce ei sacrificandu-si nationalitatea, pentruca nu afla nici tesaurii de o cultura mai latita si mai inalta la acei'a cari aru fi dorito pote sacrificarea loru. Din acelu momentu nu mai pot'u fi vorba de catu de o drepta cumpena intre aceste elemente (romanu si magiaru), ce au lipsa imperativa unele de altele, pentruca unde lipsescu conditiunile de mai susu, acolo supra-si subordinatiunea intre doue elemente nu produce pace si linisce, ci numai coordinatiunea. Istori'a ni-a dovedit'o forte pipaibilu.

Dupa restaurarea pacei turburata de anii 1848/9, vine absolutismulu bachianu. Proportionea se schimba. Multi, pre multi schimba, seu mai dreptu, identifica acestu absolutismu cu germanismulu. Vomu fi cu totulu obiectivi, si vomu adauge ca indreptarea la identificarea acest'a e dreptulu exclusivu alu limbii germane in afacerile oficiali, (cu exceptiunea ca foi'a legiloru imperiali si ordinatiunile se indreptau in tote limbile poporeloru.)

Romanii n'au venitu nicairi in atingere deadreptulu cu Germanismulu si cu tote aceste in Bucovina in restempu de vre-o douespredecece dieceni unde se mijloci prin germanisand'a Galitia, facuse pasi mari. Inteligenti'a era pana mai cesti ani mai numai in bratiile lui. *) Pentru-ce? pentruca acest'a are multe puteri atragatore, cu deosebire cultura germana cu literatur'a cea vasta si imensa in toti ramii vietiei. Dupa aceea inlesnirea cea mare prin concurentia cea mare la spriginulu acestei literaturi, care concurentia ologesce radicarea altei'a cum e d. e. cea magiara si cea slavo-boema, facendu-o mai numai reproductiva, industri'a cea intinsa s. a. s. a. s. a.

Noi ne amu pusu pre acestu punctu de vedere spre a face vedinta diferenti'a intensitatiei periculiloru seu amenintariiloru nationalismului in realitate. Concretulu acest'a in sa cu respectu la noi remane unu punctu de controversa, din cauza ca rezultatele absolutismului germanisatoriu, incatu se vedu la noi pana acum, pentru noi presentiza o binefacere, o inaintare in desvoltarea nationala. La noi pana acum mai ca se pote dice, ca pondulu greutatii culturii germane prin terenulu pregatitu de tempii trecuti a datu o rezultanda analoga cu rezultand'a puteriloru dela unu planu pedisiu. De aceea pre unu cunoscatoriu nu-lu va prinde nici candu mirarea, candu va audi pre cine-va, din cei ce judeca lucrulu numai dupa momentu, postindu-si inapoi acestu tempu alu absolutismului, de-si postirea acest'a nu e cea rationala.

Sub totu tempulu absolutismului nationalitatele se bucurau numai de drepturi individuale. Pentru acei ce aveau o suma de prerogative se intielege, ca starea cea noua era apasatoria. Pentru cei ce

*) Aci nobil'a familia a Hurmuzachesciloru a datu o directiune natiunulu romana si inteligentiei. Unu ce mai lipsesce in Bucovina si cultura si literatur'a romana pote lua unu sboru, incatu sa ne lase pre cestialti inapoi.

nu avusera nici un drept era o binefacere scaparea de apasamentul privilegiilor, o binefacere, pentruca putea acum mai neimpedecati sa-si caute de trebuintele sele, celu putinu cele mai neapere, materiale si spirituale, dela care mai inainte era mai cu totul ca alare impedecati. O durata mai indelunga trebuia sa produca o egalizare in dorintie. Cei ce se vedura inapoiati din bunatatile lor de mai nainte trebuia neincetatu sa caute a le recastiga, cei ce nu le avusera, recreandu-se si venindu la cunoscintia de sine in totu cuprinsulu ei, trebuia sa incepa a aspira a intra si ei in domenulu deciderii despre sine si trebuintele sele in unu cercu mai largu, seu vorbindu cu termini usitati, trebuia sa niseasca a intra intre barierele constitutionali. Asia dara dupa tempulu recrearei de obosolele trecutului, trebuia ca si partea apasata sa se urasca de tutela absolutismului si atunci sa niseasca dupa alte binefaceri, ale constitutinalismului.

Acesta desvoltare de lucruri asia dara, cu tote ca avea intentiune, nu putu se duca la scopulu periclitarii natinalismului, ci la aspiratiuni mai inalte, cari nu se mai puteau detrage din perspectiv'a poporeloru nici a celoru mai apesate de trecutu si acest'a cu atatu mai vertosu, cu catu nici acel'a, adeca trecutulu, nu fu in stare a le sterge poporeloru conscientia de sine.

Dela incoronare.

Banchetulu. In 9 Iuniu s'au datu banchetu in reduta. In patru sale si pre galeria era pregatitu la 24 de mese pentru 1000 de persone. Prelanga bucatele cele mai delicate nu lipsea nici vinulu de Ungaria pana la celu de tocaiu; champagnerulu curgea din abundantia. Music'a inca nu lipsi. Mese se incepu la 1/2 la 4 ore. La banchetulu acest'a luara parte toti membru dietei ministri si alti dignitari, membri senatulu imperialu si ai senatulu comunitatii din Vien'a. Dignitariu erau intr'o sala mai mica la o mesa, la care loculu d'antaiu lu ocupu Primatele, eara langa acest'a cont. **Andrassy** si princip. **Auersperg.** La 4 1/4 ore venira aici si Majestatile Loru, unde fura primite cu eljen-uri neinterupte. si dupa-ce facura rondulu in giurulu meselor si dupa o conversatiune a Regelu cu personalitati eminente, dupa 25 minute se departara Maj. Loru. Acum se incepura toastele. Celu d'antaiu lu tinu presedintele casei deputatiloru, **Dnulu d. Szentivanyi** pentru senatulu imperialu din Vien'a; principele **Auersperg** i respunde dicendu intre altele, ca dupa dilele cele lungi triste, care au cercetatu pre Austria, resare unu sore nou, sub a carui iniurintia binefacatoria voru pute vietini poporele Austriei, in pace si in feri-

cire si postesco, ca lumina sorelui acestuia sa fie duraturo.

Dr. Giskra vorbesce cu caldura dicendu, ca poporele de dincolo de Lait'a privescu cu incredere la Ungaria; ele credu, speraza, si ascepta, ca si la ele sa se realizeze catu mai curendu vietia cea adeverata constitutinala.

Deputatulu senatulu imperialu **Mende** cetesce unu toastu seurtu unguresce pentru fratietate si binele dietei ung., care toastu firesce fu insofitu de eljenu neinterupte. La acest'a respunde deputatulu **Wilh. Toth** in limba germana, apostrofaza senatulu imperialu si i recomanda incredere catra Ungaria, asigurandu-lu, ca tier'a-si va merita increderea acest'a si i va coresponde. — **Comitele supremu bar. Rodvanský** redica unu toastu in limba germana pentru primulu ministru imperialu bar. **Beust**, la care bar. **Beust** respunde, ca i pare reu ca nu scie limba ung., insa in fine nu e intrebare de limba, ci de conscientia cea buna si adeverata, acestoru doi factori le ascrie rezultatulu splendidu alu dilei si pentru aceea are sperantia, ca poporele Austriei voru fi fericite. „Sa traisca Ungaria si poporulu ei celu nobilulu!“ Si deputatulu dietalu **Besze** tine unu toastu, in care dice, ca unu imperiu, care are unu domnitoriu dreptu si cavalerescu, si o regina asemenea eminenta, unu regimu respundietoriu, unu ministru ca **Beust**, si unu barbatu ca **Deak**, unu astfelu de imperiu nu trebuie sa se tema de viitoriu. — **Banchetulu** se fini la siese ore.

Pre tempulu incoronarii sosira la ministru de interne doue salutari telegrafice, un'a din comitatulu **Maramuresulu** si alt'a din **Lipta**. Afara de acestea mai sosira telegrame din tote partile tieriloru surori despre festivitatile ce se facura pentru incoronare. **Comitele Croatiei** inca nu remasera nerepresentate. **Comitele supremu Kussevics** din **Syrmia** si **Spuunn** comitele supremu din **Pozseg** a precum si o deputatiune din comitatulu din urma sub conducerea vicespanulu **Kraljevics** au fosta de fatia la incoronare.

Dupa amedi se tinu serbatorea poporala in livadi'a generala. Bentura era de ajunsu; in vre-o trei locuri se frigeau boi, cari apoi se impartira seu se aruncara intre poporu. Joculu si music'a inca nu lipsira. La 5 ore cerceta inaltimea sea regrintulu de corona din **Hanover** serbarea poporala.

Luni se serba predarea solena a daruiriloru indatinatate din partea orasidoru sorori pentru **Maj. Loru**, ceea-ce inca fu o sdemnitate frumoasa.

Revista neplacuta.

„Gazeta Trans.“ nr. 41 aduce o corespundintia dela **Sabiu**, despre petrecerea **Comissariulu**

regescu aci, carea o descrie pre largu, reproducendu chiaru si memorandumulu, a carui cuprinsu nu-lu puturamu reproduce nici in estrasu cum se cade. Acelasi corespundinte se vede ca scrie si in **Albin'a** nr. 59. despre acelasi lucru. La finea amendoru corespundintiloru se acatia de o nota a nostra ce ne permiseramu a o face in buna credintia la o corespundintia din **Brasiovu** a **Telegrafulu Romanu** nr. 40. in materia de acelasi felu, condemnandu esageratiunile in politica. De-ca dlu coresp. alu **Gazetei si Albinei** va binevoi a mai ceti odata nota si a cautu, ca la ce se reduce va afla ca aceea se reduce cum amu disu numai la aceea ce este esageratn. Pentruca asceptamu dela ambitiunea ori carui romanu si prin urmare si dela a dlui cor. alu **Gazetei si Albinei**, sa presupuna mai multa putere de vietia in natiunea romana decatu tiermurirea absoluta sustinuta in cuvintele: „ca romanii nu-si potu in tipu ivreunu viitoriu, fara autonomi'a **Transilvaniei**. Aflamu si acum ca lucrulu era pre impinsu, ceea-ce publicisticii, cugetamu ca-i va fi iertatu a o obli la locu, prin o parere, exprimata si numai in coltiulu unei foi.

Dlu coresp. se vede ca nu-i fu atatu pentru nota, catu pentruca sa se folosasca de ocaziune si sa ne faca imputari ca nu suntemu asia de nativnaliisti ca densulu si ne pune curios'a intrebare ca unde suntu romanii aceia, a caroru politica o reprezenta **Telegrafulu Romanu**? La ce noi i respundemu simplu, ca cu deosebire in **Transilvania**, intre cari e unulu si **Dsea**.

Dera deca cum-va totusi i mai remane vre-o indoela despre politic'a **Tel. Rom.**, apoi postesca si cetesca **Telegrafulu Romanu** si cu deosebire nr. 15, 18, 20, 23 etc. etc. si din anulu acest'a si pre lango acest'a mai afle si aceea, ca politic'a **Telegr. Rom.** nu e nici sentimentala, nici ocaziunala, nici momentana, si speramu ca nu va mai pune intrebări de cari au pusu. Atatu pentru deslusire. Preste totu; venatulu dupa popularitate nu e planta, care sa creasca si sa se cultive in gradinele nostre, si esageratiuni de felulu acest'a unde le vomu mai vedu, nu le vomu trece lesne cu vederea, pentruca scimu ca cei bunu primescu bine, si numai cei rei, reu. —

Pesti Hetilap vine in focu pentruca in **Zarandu** s'a alesu majoritate de functionari romani si foile celealte magiare si pentru aceea, caci s'a alesu limba romana exclusivu (**kizárolag**) de limba a comitatulu. Pre dlu comite **Ionescu**, pro care acelesi foi, cu vre-o cate-va septemani mai nainte lu aflau intieleptu si cate alte epitețe frumoșe, acum cace poporulu comitatulu s'a folositu de dreptulu seu iertatu de lege, si a alesu intre oficiali pro cine a vrutu, acum, iera **Dlu Comite supremu**, e ne-

FOISIORA.

Espositiunea universală dela Parisu din 1867.

(in estrasu din „Aten. Rom.“)

(Urmare.)

In acele principale se voru asedia la o departare de 30 metre de palatu masinele de aburu, care trebuindu sa functiuneze; nu puteau fi asediate in launtrulu Palatulu. Aceste masini instruite de giuru impregiurulu Palatulu, voru produce puterea care va pune in miscare masinele asediate in launtrulu Palatulu; aburulu va fi condusu prin tievi sub-terane pana la masinele din Palatu care au trebuintia de densulu. Impregiurulu masineloru cu aburu se voru asedia tote specimenele de industrii care lucrza cu focu; astfelu suntu: forgele, sticlariele, fonderiele de bronzu, fabricile de zinc si alte metaluri, spalatoru, amidoneru, fabrici de zaharu si alte industrii. Catu are sa fie de maratia acesta parte a Espositiunei! Cu cata placere va fi visitata de acele persone care n'au avutu inca ocaziune ca sa viziteze asemenea usine, si care tinu a vedea industria moderna in tota splendoree sa! Ce sgomotu de ciocane, de instrumente; ce panasie de fumu esindu din acele masini! In adeveru, fiecare are sa stea incremenitu si in admiratiune inaintea atatoru dovedi pipaito despre aceea ce pote nasce geniulu omului aplicatu cu staruintia la lucrurile industrii!

Astfelu zon'a intaiu a parculu va fi rezervata industrii. A dou'a zona, care amu disu ca se in-

tinde pana la extremitatile parculu, este rezervata pentru productele agriculturii si orticulturii. Aci se voru cladi tote modeluile de constructiuni rurale, aci se voru asedia animalele cele mai alese din tota lumea; aci se voru sadi cele mai brilante plante de ornamentu, nodelurile de florarii, de chioscuri rustice si alte nfrumsetiari de gradina. In acesta parte voru fi asediate stupi cu albine din tote tierile, aquariumuri pline cu acei mai deosebiti pesci, raci, scoici, s. c. l. Unu riusioru care va incepe din marginea Senei va sierpu prin acesta parte a Espositiunei; aproape de palatu se va impartu in doue ramuri, care mai pre urma dupa ce incungiura edificiu maretu, se impreuna, si dupa mai multe sierpuituri merge de se varsa in Sen'a.

In adeveru, domniloru, nimeni nu-si pote inchipu de pre acum, catu are sa fie de frumoasa aceasta parte a Espositiunei din 1867. Ce pote fi mai interesantu din tote puncturile de vedere, decatu a visita un'a dupa alta stabilimente agricole si orticultore din tote partile lumii? Aici vizitezi o ferma franceza; dincolo un'a americana, alaturi alt'a chineza, si asia mai incolo. Cine nu intielege ca fia-care natiune va depune tote silintiele sele ca efectulu produsu de acesta interesanta privelisce rustica, sa fie catu mai mare. Cu cata placere visitatorii obositi cu vederea obiectelor in launtrulu Palatulu, ametiti de caldura, voru veni sa-si repauseze corpulu si spiritulu inaintea unei ferme unde se mulgu vacile! Amu admiratu intru tote maratia conceptiune a Espositiunei din 1867, dara sa marturisimu ca admiratiunea nostra este insofita de o multamire sufletesca candu ne gandimu la partea agricola si orticola. Ferice de acei care voru putea sa studieze pre locu atatea sisteme, si ferice de acele tieri care voru intielege necessita-

tea de a tramite catu mai multi omeni speciali pentru a studia atatea mari si minunate lucruri!

Amu aratatu ca suntu siese spre diece porti de intrare: sa lasamu acum parculu si sa mergemu a visita cate-va din aceste porti. Langa port'a de langa cheulu Senei vomu da preste o sala de teatru si de concertu unde se voru executa piese de catra artistii din tote partile globulu. Si aci conceptiune admirabila. In adeveru cu cata placere aceia care n'au ocaziune ca sa cutriere lumea, voru asista in fia-care sera la unu teatru seu la unu concertu deosebitu!

Langa port'a vecina cu scol'a militaria vomu da preste unu amfiteatru si unu laboratoriu care voru fi pusu la dispositiunea profesoriloru si altoru persone care voru avea de facutu esperuntie si cercetari scientifiche si industriale.

Intr'o parte a parculu se va reserva unu anume locu pentru incercarea cailoru si a trasuriloru; acolo neapertu ca nu voru lipsi amatori.

Pentru inlesnirea lucrurilor se va infuntia unu portu in marginea Senei care va fi unitu cu parculu Espositiunei printr'o alee maratia; acolo voru desbarca visitatori si voru intra deadreptulu in localulu Espositiunei. Alaturi se va cladi unu Restaurantu care va fi unu locu de repausu pentru aceia carora li s'a uritu cu miscarea si sgomotulu diu parcu. In apropiere, unu stabilimentu de bai va permite visitoriloru ca dupa o di laboriosa sa se imbaieze apoi sa treca a prandi. Acolo pre marginea Senei se voru vedea si tote masinele, corabule, vaporele aduse la Espositiune, si care se va putea numi cu dreptu cuventu Espositiunea navala.

In a dou'a zona voru fi sale si amfiteatruri de conferintie si de lecturi, unde profesori inventiati voru trata subiectele cele mai interesante, voru

dreptu și câte alte epitele nefrumoase. Decâtă cine se va uita în gura lor. Până acum avu de a face numai cu districtul Fagarasilui, acum le-a mai crescutu cu unu obiectele de critica.

Epistola politica.

„Tromp. Carp.“ in nrulu seu dela 20 Maiu publica urmatorea epistola politica :

Constantinopole, 19/1 Apr. 1867.

Dle Redactoru ! Eata o prescurtare de tote câte se audu pre aici din gurile diplomatiloru de diferite nationalitati și de diferite interese, și ce conclusiuni amu trasu din tote acestea.

Nu este Luxemburgulu care a nascocitu resbelulu ; resbelulu se clocea de multu. Luxemburgulu l'a grabitu.

Deca nu era Espositiunea, Franci'a era sa fia deja in resbelu. Cu tote acestea multi suntu de idea ca la Augustu, multu Septembrie, a sa incepa cu scopu de a-lu localisa și alu ispravi intr'un'a seu doue batalie.

Acum vine banuecele diferiteloru puteri și se incepu conjecturile. Vedeți pre unele ca voru sa incungiuere acesta vijelia ; pre altele ca facu pre mediatorulu pacinicu in aparentia, și pre sub mana atitia foculu. Spre esemplu, vedeți pre Angli'a, care este ocupata sa scie ce a sa fie, și mai multu ocupata in Americ'a unde Russi'a intrigeza pentru scopurile ce are in oriente, ca voiesce sa incungiuere vijeli'a.

Austrii i place ce face Franci'a pentru ca o resbuna. Este mai de siguru ca ea a sa fia arbitra. Se crede ca va intra in confederatiune și va fi protectore sudului Germaniei, plus ca a sa se rotundiesca Prussi'a din partea ducateloru in favorea Danimarciei, plus (deca se va inversuna resbelulu și va lua parte și Russi'a) se pote forma și o Polonia cu unu rege din cas'a domnitoare a Austrii. Ea face pre mediatoru, dara inclina spre resbelu ; sta neutra ca sa observe pre Russi'a in oriente.

Russi'a impinge pre Prussi'a avendu in perspectiva Poloni'a prussiana, ce-i este deja fagaduita ; suride, face in aparentia pre mediatorulu de pace, pre de alta parte promite Prussiei chiaru și asistenti'a. Si indata ce voru fi prinsu de peru, și Engli'ter'a ocupata la dens'a, ea va navalu in oriente.

Nu-ti mai vorbescu de micile puteri, căci ele nu potu decâtă unele sa spere și altele sa desespere vedindu-se deja incorporate. Ce se dice și se crede, este ca dupa acestu resbelu a sa fia unu congresu, unde a sa se tracteze despre tote, și unde tractatele dela 1856 a sa fia modificate, deca nu de totu anulate.

Se mai vorbesce și este multa temere de o coalitiune. Gorciakof aru fi și dis'o : „Pre catu di-

nasti'a napoleoniana domnesce, nu este pace in Europ'a.“

Sa venimu la noi, căci in capulu nostru a sa se sparga mai tote. Mane a sa audimu ca Catilin'a este la porta. Nu sciu ce faceti. Amu cetitu intr'unu diariu grecu ca guvernulu aru fi chlamatu la arme 6000 soldati. Nu sciu deca este adeveru, dara chiaru adeveru sa fia, este mai nimic'a. Trebuie ce-va mai multu ; ne trebuie și altu ce-va. Nu aru fi bine sa ne intielegemu cu Turcii ? Sa ne facemusolidari unulu altui'a ? Sciu ca au sa rida multi de ceea ce dicu. — Asteliu de solidaritate ! Turci'a este datore sa ne apere.

Eu nu intielegu acest'a precum aru intielego cei ce aru ride. Intielegu unu tractatu cum faceau stramosii nostri ; adeveratu intre inferiore și suzeranu, in sa nu umilitoriu, degageatu de tote ticalosiele ticalosiloru nostri. Sa ne punemu pre piciorulu ce meritamu. Cu acest'a punemu și pre vecinii nostri in positiune a ne respecta.

Pote ca voru dice multi : — Nu se pote face acest'a ! — Ei bine ! Dle redactoru, unu profundu ganditoriu aru putea lua ingagementulu in fati'a natiunei sele ca tote ce dicu aci s'aru pute sevarsi. Ierasi o mai repetu trebuie sa profitamu de circumstantiele actuali ; altmintrea suntemu perduti.

Epistola deschisa a lui Ludovicu Kossuth contra Franciscu Deak.

Parisu, 22 Maiu 1867,

(Capetu.)

Din astfelu de punctu de manecare a pune la periculu sorteia natiunei, este sminta și nici ca e permis.

O natiune pote suferi lovitura, dara neci intr'unu casu nu este permis a se indoi despre speranti'a ca drepturile ei se voru aduce in validitate, și carasi pentruca ore-care dreptu alu ei nu pote numai decâtă sa intre in validitate, nu este permis a abdice de elu de bunavoia, pentru totdeun'a.

Acesta abdicere este sminta, și inca astfelu, ca neci impregiarile nu o rectifică.

Permite-mi, sa-ti aducu aminte de cele trecute.

Ceea-ce elaboratulu pentru afacerile comune sacrifica acum pentru asi'a numit'a intregitate a imperiului și pentru pusetiunea lui de putere mare, aceea in esenti'a ei este chiaru ceea-ce la 1848 s'a pretinsu dela noi ca ultimatu, nainte de ce a intratu in elacie in tierra.

Era ultimatu, amice ! era ultimatu ce noue, ne capaci de apere, ni se intinsese pe ascutitulu armeloru. Si spre inaintarea lui era altiatu dorerosulu resbelu civilu contr'a nostra, arma'ta invasiu-

nala stetea in siru la marginea tierei nostre.

Si fatia cu acestu periculu dinaintea nostra aflatu-s'a in ministeriulu carui amendoi eramu membri, fost'a in dieta macaru numai o voce care aceste pretensiuni ce acum se primira cu atat'a pre-venire, se le fia aflatu demne macaru numai pentru a le lua la desbatero ?

Nu s'a aflatu. Ministeriulu intregu, Tu și Eötvös tocmai asi'a că mine, și eu tocmai că dieta tierei ! amu respinsu cu indignatiune pretensiunea nelegala, ce pretindea sinuciderea natiunala. Tu te retrasesi, Eötvös merse in strainatate, nainte de resculare ; eu m'amu otaritu spre apere, sacraea pretinsa a drepturiloru in sa nu o subscrieramu neci unulu.

Veni 1861. Austri'a era acum nesmintitu mai puternica decâtă la 1867. Ce ai respinsu la pretensiunile renoite ? Te indreptu la adresele tale. Atunci cunosceai sanctiunea pragmatica in tocmai ca și acum ; dar ti aduceai aminte de art. 10 din 1790 ; și la pretensiunea nelegala ai respinsu cu pretensiune de dreptu, de dreptu completu ; și in privinti'a afaceriloru de interesu comunu (ce potu esista chiaru și intre tieri cu totulu desbinat și cu atat'u mai lesne intre tieri ce recunosc pe unulu și acelasi monarchu) ai disu ca din candu in candu tier'a le va delibera de sine, dupa cum dreptulu va aduce cu sine, loialu, dupa cum a facutu totdeun'a.

Si acum te invoesci cu ceea-ce atunci cugetai ca nu e neci permis neci sila a primi ?

Acum'a, dupa Sadov'a, acum'a dici ca trebuie sa primimu, ca nu este prospectu pentru mai multu.

Nu potu intielege !

Eu, care domnitoriloru natiuniloru nu li acordu neci candu ca li permis seu suntu siliti a sacrifica drepturi, amu nisuitu, incatu sta in puterea unu barbatu, a me afunda cu cugetulu in pusetiunea Ta și nu sum in stare a descoperi neci umbr'a de la necesitatea-ti paruta ; dara vedu ca natiunea magiara și alege tocmai acelu momentu in care sa se indoiesca despre posibilitatea de a-si recastiga validitate completa a drepturiloru ei de statu, acelu momentu dicu, candu fia-care natiune, dela Angli'a cea mare pana la Cret'a cea mica, sentiesce ca spiritulu tempului, directiunea lui și relatiunile politice suntu favorabile pentru recastigarea drepturiloru seu pentru desvoltarea acestor'a.

In astfelu de tempu abdice Ungari'a de drepturile cele mai scumpe de statu ale ei, abdice asteliu, abdice de gradardu-se la instrumentu de astfelu de politica care inimicesce pre vecinii nostri pe cei dela apusu și pe cei dela resaritu ; deslegarea multiamitoare a cestiunei interne a natiunitatiloru, impacarea cu Croati'a o face neposibila, și fatia cu tulburarile Europei ce se prevedu apropiindu-se face tier'a nostra obiectu la care se tintesca ambitiunile rivale.

efectuă experimentele de fisica, chimia, astronomia, acele mai atragătoare. Acolo fia-care industrialu seu invetiatiu, va putea sa espue teoriile sele asupr'a vre-unei inventiuni a sea.

Vedeți dara, domniloru, ca nu a remasu nimic'a ne prevadiutu din aceea ce pote atrage pre omu la acesta maréti'a serbare a muncii. Dupa ce le procura amatoriloru tote inlesnirile vietiei ; dupa ce sera se iluminéza splendidu mai tota Espositiunea, apoi iéca și conferintie destinate a comunica publiculu marile inventiuni moderne și rezultatele binefacătoare ale Espositiunei.

Binevoiti a-me crede, ca mintea mi se obosese gandindu-me la atatea lucruri mari, si mi pare reu ca talentulu nu-mi permite a face sa petrundia in fia-care din DVóstra admiratiunea ce-mi inspira de pe acum acesta giganteca opera.

Amu espusu pe scurtu aceea ce socotému mai neapertu asupr'a acelorou noue grupe ale Espositiunei ; ne mai remane o grupa care este adeca ; sa trecemu acum la dens'a și fiti siguri ca nu va fia cea mai putinu interesanta.

VII. Grup'a X, și acea din urma, cuprinde, Obiecte espuse mai cu séma pentru a ameliora conditiunea fisica și morala a populatiunei ; in trens'a voru gasi obiectele cuprinse in urmatoarele clase :

Clas'a 89. Materialu și metode de invetiamentu pentru copii.

— 90. Biblioteci și materialu pentru invetiamentulu adolescentiloru in atelieru, in comuna seu in corporatiune.

— 91. Specimene de costume popularu din deosebite localitati.

— 92. Specimene de locuinte caracterisate prin

efinetate unita cu conditiunile de igiena și de viétia buna.

— 93. Totu felulu de produse fabricate de lucratori s. c. l.

— 94. Instrumente și procederi de lucru, speciale pentru lucratori siefi.

Cine dintre domniele vóstre nu baga de séma la intielesulu filosoficu, umanitariu alu acestei grupe ! Veedeți ca in aceste clase intra numai obiecte care privescu amelioratiunea sortei populatiunei neavute, a acelei populatiuni care este temeli'a pre care se redica edificiulu socialu. A trebuitu, domniloru ca sa ajungemu in secolulu nostru, mare intru tote, pentru ca sa intielegemu, ca nimic'a nu se pote fundá de temeinicu, de durabilu, pana candu mésa populatiunei nu va fia in acele mai bune conditiuni de viétia morala intelectuala și materiala ; a trebuitu ca Franci'a, acea tierra care se pune in capulu tuturoru ideiloru mari, ideiloru de umanitate, sa dica lumei, intregi : aduceti popore totu ce aveti, totu ce socotiti ca pote redica pre lucratoriu, pentru ca in Espositiunea dela 1867 sa avemu marea fericiere de a vedea figurandu elementele indispensabile ale educatiunei și instructiunei poporulu. Maréti'a și sublima conceptiune demna de o natiune carei'a lumea in generalu și noi in particulari datorimu atatu de multu !

In Espositiunile făcute pana acum industri'a mare, industri'a mecanica ocupá loculú dintaiu ; lucratoriu dibaciú, acelu pre care nici o masina nu-lu pote imita candu este vorbu de perfectiune, de finitu, de gustu era uitatu cu totulu. Nu dora ca este de doritu ca industrialii cei mari sa fia lasati la o parte ; in sa fia-carui'a dupa operile sele ; sa nu uitamu ca in secolulu nostru cestiunea lu-

cratoriloru a dobenditu o importantia insemnata, și ca dela bun'a seu réu'a sea solutiune atarna in mare parte viitorulu staturiloru.

Accea ce este demnu de notatu este ca se voru espune in acesta grupa nu numai obiecte lucrute de cátra lucratori, dara se voru vedea chiaru lucratori din deosebite tieri ale globulu, lucrandu in launtru Espositiunei. Ce pote ore fi mai interesantu de studiatu atatu pentru economistu câtu și pentru filosofu și omulu de sciintia decâtă acestu concursu de lucratori de deosebite natiunitati ! Cine pote calcula amelioratiunile ce are sa le introduca in deosebitele ramuri ale industriei, in viétia lucratoriloru, dupa Espositiunea din 1867 !

Pre langa importanti'a sea sociala grup'a a X este totu deodata o conceptiune din acele mai originale. In adeveru cine va intielege efectulu ce va sa produca unu tablou in care se va vedea lucrandu unii langa altii, imbracati in costume unele mai variate decâtă altele, și vorbindu in atatea dialecte lucratorii din tote partile globulu.

Acesta grupa este impartita, dupa cum amu vedutu, in siette clase ; fia-care din trensele are o importantia considerabila, din tote puncturile de privire.

Clas'a 89 este consacrata Materialulu și metodoloru de invetiamentu pentru copii. Cátu folosu are sa resulte pentru invetiamentulu primariu din acesta comparatiune intre materialulu și metodele de invetiamentu din tote staturile lumei ! Neapertu ca tierile inapoiate au sa introduca metode care au respanditu ajurea acelu invetiamentu primariu fara care unu statu câtu de avutu aru fia totu barbaru este. (Va urmá.)

Si deca me intreb, ce este ceea-ce natiunea noastra primeste ca remuneratiune pentru atatea sacrificii? vedu ca dens'a capeta: deobligamentulu pentru a da militia spre sevirea intereselor straine sa se prefaca generalu; vedu 1000 si cate-va sute de milioane fl. detoria statului, si prin acest'a secularizarea dărilor nestergibile, la a căroru impunare, fia catu de mica, sub atari impregiurări — neci ca se pôte cugetá.

Si, cá sa umplu pocalulu pâna la margine, mai vedu ca proiectele asternute de regimu colegu câte o forte mica bomba de margariteriu de legile din 1848, ce au mai ramas dupa atát'a sacrificare de legi.

Patria noastră, si tocmai dens'a are mare lipsa de asigurantia pentru constitutiunea ei. Acest'a lipsa ni o spune cu voce nalta, in urechi, esperientia-ne propria, trista, cuventulu admoniatoriu alu istoriei de 3 seculi si jumetate. Atunci, pentru cá sa avem astfelulu de garantia, amu inarticulat in legi ca diet'a nu se pôte desfiintá pâna nu s'a oteritu bugetulu. Si ministeriulu ungr. se invoesece cá si acest'a garantia sa se stérge din legi! Si pentru-ce? pentruca se pôte intempra cá acest'a garantia aru pôte stingeri puterea intra latirea ei. Acolo erá gard'a nationala. Institutiunea cea mai nevinovata din lume, fatia cu o putere ce respectéza legea. Ea este chiaru si scutitorulu celu aptu alu ordinei, a siguritatei personale si reale, pentru ca ea pe acestea le pune sub scutul propriu alu poporului. Dar in esentia acestei institutiuni este óre-ce se pôte servi de frén puterei, cá ea sa nu cuteze a încordá pré tare cord'a ce canta a volniciei. Si pentruca acest'a se afla intr'ens'a, ministeriulu voiesce se stérge gard'a nationala.

Nu credu ca se tine de missiunea dietei a dá la o parte pedecile ce obstau puterei intru desvoltarea violentiei. — Nu puterea are lipsa de garantii, ci poporul; si eu nu credu ca deobligamentulu generalu de militia, in legatura cu puterea de dispusetiune asup'a militiei care (putere) este denegata ministeriulu, institutiunea gardei nationale n'aru face trebuintia in privintia garantiei.

Legea a inzestratu poporul din marginea militaria cu nisce drepturi politice. Ministeriulu — in locu sa desvólte aceste drepturi, ce este legalu si de sfatuitu, propune stergerea lor, spre deriderea seculului nostru. Si acest'a o face chiaru atunci, candu Croati'a a cărei impacare este atátu de dorita, voesce cá asecurarea pusetiunii politice a confiniului militaru sa se priméseca chiaru intre punctele diplomei inaugurale!

Preste totu luat, proiectele de lege asternute dir partea ministeriulu sunt atátu de contrarie cu conditiunile de vietia a esistintiei de statu a Ungariei; se contrariéza intr'atát'a cu intentiunea politica de care s'a tñnutu natiunea noastră, neschimbatu in tempu de 300 si jumetate de ani sub impregiurări favorabile si nefavorabile, si pe care tinere de ea ministeriulu o pôte multiami natiunii ca mai exista; sunt atátu de contraria tempulu in care trimu, fatia cu conjecturele europene; in estensivitatea lor, sunt atátu de pirculoase si atátu de nemotivate neci prin pusetiunea casei austriace dominante, ba nici prin calculatiunea cea mai simpla politica, încátu nu asiu fi in stare a admirá din destulu cum pôte fi ministeriu, care cutéza a primi respunsabilitatea acestoru propuneri, de cum-va minist. n'aru scé ca invoirea Ta, si prin tine si a dietei, i este asecurata nainte.

Inctu se desvelescu secretele pertratárilor cu Vien'a. Asiá se pare ca aru fi faptu pregatitu, si diet'a tieiei are numai aceea chiamare cá sa registreze faptul complinitu.

Eu in sa in faptul acest'a vedu mórtea natiunii, mi-tñnu de detorintia a-mi intrerumpe tacerea, nu pentru cá sa te dojenescu, ci pentruca in numele lui Ddieu, alu patriei si alu tempului din urma rugandu sa te provocu: cauta in giuru cu privire de barbatu mai inaltu de statn, cantaresce urmările ce remanu, spre cari conduci patri'a care trebue sa traésca pe candu ósele nostre de multu voru fi putredite; patri'a in care n'avemu se iubimu numai momentulu peritoriu alu presintelui, ci trecutulu neschimbatoriu precum si venitorulu de aprópe. — Nu duce natiunea pe acelu punctu de pe care ea nu mai pôte fi maiéstr'a venitorului!

Amu incaruntitu in scól'a suferintieloru avute de esperintie, sub apesarea aniloru si in ingrigiri Din mine nu graesce interesulu personalu, nu iritatiunea, neci indemnulu de a me face insemnatu. In privintia persónei mele n'amu nimic'a de accep-

tatu, n'amu nimic'a de doritu neci dela natiune neci dela vietia. Dara peptulu meu nutresce si va nutri pâna la mórte, puteri tenere pentru simtiulu de detorintia fatia cu patri'a mea.

Acestu sentiu de detorintia me indemna se graescu. Ecuse-me pentru isvorulu din care isvori.

De cum-va liniscirea succesului nu o asiu puté luá cu mine in momentu, da-mi celu putinu voia se ducu macaru sperantia despre venitorulu patriei mele.

Nu indemná patri'a spre astfelu de sacrificári ce-i rapescu chiaru si acest'a sperantia!

Sciu, ca rolele de Cassandra sunt nemultiamitorie. Consideru insaca Cassandri'a a avutu dreptu!

Ludovicu K o s s u t h.

Varietáti.

*. Majest. S. c. r. apost. felicita pre Czarulu prin principele Meternich din Parisu, si Czarulu i respunse cu o gratulatiune privitoare la incoronarea ungr.

*. Ministrulu presiedinte cont. Juliu Andrassy, se dice, ca se va radica la rang de principe. Scirea pôte ca stá in legatura cu distinctiunea ce i se facu, fiindu decoratu cu Crucea cea mare a Ordinului Stulu Stefanu, cu carea fu decoratu deodata si Primatele-principe alu Ungariei. —

*. La banchetulu din 9 Iuniu in Pest'a au fostu invitati urmatoru tramisi ai suveraniloru esterni: Domnii reprezentanti din Franci'a, Angli'a, Turci'a, Persi'a, Statulu papalu, Sassoni'a, Nederlandi'a, Spani'a, Svedi'a Portugalu'a, Bavari'a, Serbi'a, Meclenburg, Hesse, Messicu, Belgi'a, Russi'a, Vürtemberg'a, Prussi'a, Itali'a, Greci'a, Brasili'a, Braunschweig, Elveti'a, Baden si fara de acesti'a inca mai multi magnati ungresci si dignitari. Acesti'a au mersu cu totii in ecuipage stralucite atátu la banchetu cátu si la incoronare.

*. Superintendentele bisericei ev. P. S. S. Paulu Binder au reposatu; inmomentarea s'au seversitu Vineri in 14 Iuniu la 1 óra dupa amédi in Ghertanu. Comitele natiunii sasesci inca au asisiatu la solenitatea funebra.

*. Membrii senatului imperialu, cari au luat parte la serbarea incoronárii in Pest'a, au avutu aici si nisce convorbiri politice. Presiedintii senatului imp. principele A u e r s p e r g si Dr. Giskr'a au avutu sa predea Maj. Sele in 9 Iuniu adresele ambelor case ale senatului imperialu. Dupa cum se scrie din Pest'a, acolo aru fi vorb'a, ca ministeriulu de dincóce de Lat'a se va intári prin aceea, ca membru lui se voru inmultu prin mai multi deputati liberali. Diet'a ungara se va amaná pre dóue luni; in tempulu acest'a comissiunea de 67 se va imputernici pentru unele negociatiuni cu comitetulu senatului imperialu.

*. Dupa cum se scrie, díu'a incoronárii s'au serbatu mai in tóte pártile. Korunk se plänge ca fatia cu alte orasie si cetáti Clusiu aru fi fostu mai inapoi in privintia serbárii incoronárii.

*. Pre tempulu, candu erau adunati slavii din Ausiri'a si Turci'a in Petersburgu cu ocaziunea espositiunii din Moscva tñnu Dr. Polit la unu dñneru o vorbire, care „Invalidulu“ o numesce cea mai sincera dintre tóte, ce s'au tinutu in sér'a aceea, si care dupa Golos suna: „Domniloru si fratiloru prea iubiti! Candu se látí vestea in tiér'a serbéscá despre espositiunea din Moscva si ca fratii din Russi'a au invitatu pre fratii loru slavi la o vediuta amicala, atunei palpitá cu bucurie inim'a fia-cáru serbu si fia-carele ardea de dorint'a, sa imbratio-siedie pre acei'a cari totudéuna au fostu fratii nostri dupa trupu, si rudeniele nostre iubite. Dar, Domnii mei, in inim'a nostra a serbiloru, vieza inca dela nascere iubirea cátra fratii nostri Rusi. Mumele nostre vorbescu cu copiii loru inca din léganu despre fratii nostri ortodoxi, despre Russi'a cea sánta! In dilele acele triste candu erá sa desperámu de noi insine, ne-amu mangaiatu gandindu, ca nu vomu perí, pâna candu va trái Russi'a cea mare. Noi serbii totudén'a amu nutritu simpatia cátra Russi'a, inca si pre tempulu acél'a, pâna candu ea nu erá inca puterea cea mare slavica. Multiamita lui Ddieu! Calatori'a nostra la Russi'a, si petrecerea nostra in capital'a ei, documentéza ca ea se pôte numi cu dreptulu o putere panslavica. Impregiurarea acest'a are o insemnatate colosala si va avea urmári enorme. Problem'a principala nu este numai in Asi'a, ci inaintea pragului seu, in orientulu eu-

ropeanu. Éliberarea órientului europénu — acest'a e problem'a cea mare! Trebuie sa se puna o data capetu predomnirii unei natiuni asup'a altei'a, apoi numésca-se predomnirea acest'a turcésca, magiara séu austriaco-germana. Resbelulu dela Sadov'a au otáritu sórtea orientului europénu. Lumea germana s'au despártitu de cea slavica. Cestiunea despre sórtea slavismului numai noi slavii, o putemu deslegá, si in casulu acest'a rol'a cea dintáiu cade pre Russi'a. Dar, Domnii mei, Russi'a acum'a nu e numai o putere rusésca, ci o putere slavica, o putere panslavica. Ea posede nu numai puterea materiala, ci si cea morala. Russi'a slavica nu amenintia civilisatiunea, ci o intempina, ea pregatesce in Europ'a infrátierea familielor slavice. Pasulu celu dintáiu alu faptei acestei'a mari este deslegarea cestiunii orientale. Cestiunea acest'a atinge onórea natiunii rusesce si puterea cea mare a statului rusescu. Noi slavii din resaritu, noi crescinii ortodoxi din orientu, noi serbii speramu, ca Russi'a nu-si va uitá nici odata de de catastrofa de pre campulu Cossovei si va deslegá curendu problem'a sea cea mare. Pentru aceea cu iertarea DVóstre radicu paharulu acest'a: pentru deslegarea cátu mai curenda a cestiunii slavice.“

Nr. 24—2 Edictu.

George Cotiofana din comun'a Avrigu in Scaunulu Sabiului, care mai multu de unu an, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a Murarelu, totu de acolo, au pribegitu in lume, prin acest'a se provóca, cá in terminu de unu anu si o di, dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea subscrisului foru matrimonialu, cáci la din contra, se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canóne ale bisericei nostre gr. resaritene.

Sabiü 23 Maiu 1867.

Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tract. Sabiului alu 2-lea.

Ioann Panovicu.
Protopopu.

Nr. 23—3 EDICTU.

Ioann Prodanu din Poiana, in Scaunulu Mercurei, care de doi ani, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a Nicolae Oancea, totu de acolo, au pribegitu in in lume, prin acest'a se provóca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de fatia, sa se presentedie inaintea subscrisului Foru matrimonialu, cáci la din contra se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canóne ale bisericei nostre greco-resar. Sabiü 1-a Maiu 1867.

Scannulu protopopescu gr. or. alu Mercurei

Petru Badila, Protopopu

Nr. 22—2 Edictu

Ioanu Marin'a (Antonie Pascu) din Comun'a Singagu Cerculu Vintiu de josu, carele mai bine be 9. ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Mari'a Constantinu Chirstea din Sin'a, fara cá se se scie locul petrecerei lui; se provóca prin acest'a cá in restempu de 6 luni de dile dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea subsemnatului foru protopresbiterale, cáci la din contra procesulu matrimoniale asup'a-i pornitu se va decide si in absentia densului amesuratu SS. canóne ale bisericei nostre dreptcredincioase.

Forulu protopresbiterale gr. or.

Sabesiu in 22 Maiu 1867.

I. Tipeiu Protopopu.

De Limbriku Kordelatu- (Vernacolaru)

Vindecá fără dureresi pericolu in 2 ore Dr. Bloch in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se dau prin serisori francate. — Medicamente ku modulú întrebuintării se trimite ku postá.

Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Iuniu 1867.

Metalicele 5%	60	60	Actiile de creditu	185
Imprumut. nat. 5%	70	40	Argentulu	123
Actiile de banca	726		Galbinulu	5 92